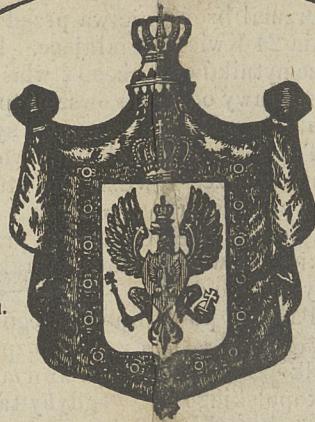

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.

INSERTY:1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Berlin, 7 Grudnia. — Miasto nasze jest ozdobione uroczyscie, wszystkie kamienice są przyozdobione, szczególnie pod lipami. Cechy z chorągwiami i znakami swemi przeciągają po mieście, zawieszono interesa, masy ludu idą z radością na przyjęcie wojska, czynią przygotowania na iluminacyę. — Wojska wracające tymczasowo niebędą zdemobilizowane.

Wiedeń, 6 Grudnia. — Na posiedzeniu dzisiejszem izby niższej ukończono rozprawę nad adresem i przyjęto projekt do niego w trzecim odczycie.

Izba deputowanych postanowiła adres doręczyć cesarzowi na piśmie.

Drezno, 6 Grudnia. — Rząd saski rozpuścił zwołanych urlopników w skutek wczorajszej uchwały bundestagowej. Dziś wysłano rozkaz do komisarza Koerneritza i generała Hake aby wojsko saskie ustąpiło z Holsztynu.

Kiel, 6 Grudnia. — Naczelný dowódzca wojska sprzymierzonego wydał następujące obwieszczenie do wszystkich władz w Holsztynie i Lauenburgu: wedle artykułu 3 traktatu pokojowego tymczasowe posiadanie księstw Holsztynu i Lauenburga przeszło na Najj. cesarza austriackiego i króla pruskiego, które też objęli. Równocześnie egzekucya związkowa ukończyła się i ustała administracya prowadzona z ramienia związku przez cywilnych komisarzy w obu księstwach, tudzież opuszczają wojska saskie i hanowerskie kraj, który odtąd będzie obsadzony przez wojska austriackie i pruskie. Rządy austriacki i pruski postanowiły połączyć najwyższą administracyę wszystkich trzech księstw tymczasowo w ręku swoich dotychczasowych cywilnych komisarzy w Szlezwiku i przez to sprowadzić stan tymczasowy odpowiedni ich interesom, który starać się będą ukończyć przez przyspieszone postanowienie co do przyszłości księstw z uwzględnieniem wszystkich praw i uroszczeń uzasadnionych.

Kopenhaga, 6 Grudnia. — Na posiedzeniu wczorajsem rady stanu volkstingu odrzucono poprawkę Monrada i Hagego, aby ustał budżet normalny z d. 31 Marca 1864. Równie odrzucono wniosek Hansena o rokowania co do zmiany konstytucyi listopadowej między królem i sejmem, a przyjęto w tej mierze projekt rządowy głosami 58 przeciw 27.

W ciągu rozpraw oznajmił minister skarbu David, że w różnych kadrach armii będzie 140 oficerów urlopowanych.

Petersburg, 6 Grudnia. Ukaz z dnia 2 Listopada przesyła senatowi do ogłoszenia następujące prawa przez cesarza potwierdzone: 1) powszechną organizacyą sądową, 2) kodex karny, 3) kodeks o postępowaniu w sprawach cywilnych i 4) kodex o postępowaniu w sprawach kryminalnych, o ile te należą pod rozstrzygnięcie sędziów pokojowych.

Londyn, 6 Grudnia. — Wedle wiadomości z Nowego Jorku z d. 26 Listopada wyruszył generał Sherman w dwóch kolumnach przeciw miastom Augucie i Macon pałac i pustosząc kraj po drodze.

Jenerał konfederacki Beauregard oznajmia w proklamacyi, że pospiesz z pomocą do Georgii.

Berlin, 7 Grudnia. — Jutro Staatsanzeiger nie wyjdzie z powodu uroczystego przyjęcia wojsk wracających z kampanii szlezwickiej. Równie oznajmia w odezwie zamieszczonej w Staatsanzeigerze hr. Waldersee, jenerał kawalerii i gubernator stolicy, że wojska trzeciego korpusu armii wejdą uroczyscie przez bramę brandenburgską do Berlina, przemaszczą środkiem lip aż do posagu Fryderyka w., tam się sformują i przedelfują przed królem Jmcią przy posagu Blüchera,

potem w kolumnach staną na lustgartenie, gdzie król każe sobie przedstawić ozdobionych żołnierzy i oficerów za waleczność, a potem rozkwaterowanym zostanie to wojsko w Berlinie, a dnia 9 bm. wyruszy do swoich garnizonów. Wynurza w końcu wolę króla Jmci, aby powrót ten wojska był obchodzony jako uroczystość narodowa.

— Dzienniki berlińskie piszą z Wiednia, że rząd austriacki wydał okólnik, w którym ustanie egzekucyi w Holsztynie i wyprowadzenie wojsk związkowych nie przesądza bynajmniej prawa bundestagowego co do kompetencyi tegoż pod względem rozstrzygnięcia kwestyi sukcesyjnej. Okólnik ten austriacki przykładają niejako plaster na bliźnię z powodu ustąpienia wojsk związkowych z księstw nadelbianskich. Średnie państwa czują, że się nie dopilnowały w swoim czasie. Pisze o tem Szwabski Merkury: miały one większość w związku, a raz tylko z niej korzystały, nie uczyniły przez cały rok żadnego użytku ze swego prawa w orzeczeniu zdania co do sukcesyi, obudzały nadzieję w księciu szlezwicko-holsztyńskim, bez jej spełnienia, poddały się wielkim mocarstwom, a prowadziły małą wojnę podjazdową i teraz zbierają za to owoce.

Zeidleroska korespondencya pisze: Wbrew wiadomościom podawanym przez różne dzienniki o harmonii między Anglią i Francją, donoszą nam, że niedowierzanie wzmagą się między temi mocarstwami, którego pokryć niepodobna, a pochodzi z niepewności, w jaką stronę uderzy burza cesarska. Z niedowierzaniem więc patrzy Anglia na wzmagającą się marynarkę francuską. Wedle pewnych sprawozdań stan marynarki francuskiej jest następujący: kiedy w r. 1857 plan organizacyi floty francuskiej oznaczył liczbę okrętów na 380, teraz ich jest już w służbie czynnej 434. Na lat 7 nadchodzących wyznaczono 120 milionów fr. na budowę portów. W czasie tym od 1857 zamieniono wszystkie żaglowe okręty zdadne do służby w parowce. Nowo zbudowano 19 silnych fregat, a między temi 7 pancernych, 17 zwyczajnych fregat i 57 pomniejszych. Teraz budują i uzbrajają 22 okręty tejże kategorii. Wedle planu organizacyjnego miała być utworzona flota przewozowa dla 42,000 wojska i 12,000 koni, zbudowano tym końcem 79 okrętów a budują jeszcze 10. Oprócz tego zbudowano 101 awizowych i lekkich okrętów, a 5 budują. Oprócz tego zbudowano 14 pływających baterii, a 8 budują. Ma ich być razem 30 na obronę portów, brak więc jeszcze 8. Francya ma jeszcze oprócz tego 104 żaglowe okręty. Obsadzenie 380 parowych okrętów wymaga 66,000 marynarzy i 2500 oficerów, na czas pokoju 9000. Listy marynarskie wykazują teraz 89,000 ludzi marynarskich, z których 67,000 natychmiast może być ściągniętych.

Berlin, 17 Listopada. — Sąd stanu. Sprawa przeciw Polakom. Obrona prof. dra Gneista. (Dalszy ciąg).

Można też i z niektórych zapisków wyciągać wniosek, że grono szlachty dawniej więcej odosobnione, które oskarżenie mianuje komitetem białym, poddało się temu kierunkowi. Tymczasem oskarżenie ani nie twierdziło, ani dowieść nie mogło, że taki a taki był początek komitetu i to z powodów naturalnych, ponieważ nigdy nie było komitetu, sformowanego, ani wyboru komitetu, ani ukonstytuowania, ani posiedzenia komitetowego. Była to właśnie tylko firma, pod którą szlachta prowincyi wyrażała jedność działania na korzyść powstania, i stósownie do tego też wybrano pieczętkę, ponieważ podpisywanie imienne rozporządzeń z każdej strony pewnie widziało się niestosownem.

Pugilares dalej wykazuje, że miano zamiar uporządkować za pomocą agentów po powiatach militarną pomoc i potrzebę broni. Takich agentów nazywano komisarzami wojennymi; wedle potrzeby przedsięwzięcia jest też umowa o lustratorach, komisarzach granicznych i cywilnych. Z powodu otwartego usposobienia Polaków istnienie związku było jawną tajemnicą prowincyi, a w każdym po polsku mówiącym powiecie nazywano go komitetem, od którego przyjmowano wskazówki, którego słuchano lub nie słuchano. Celem wyrażonym w korespondencyi i czynach było: sprowadzać dla powstania pieniądze, broń i ludzi w większej i uporządkowanej mierze, co też rzeczywiście się stało z różnym powodzeniem.

Wprawdzie rezultaty w przeciągu Marca tak mało dawały zachęty, że Kosiński już 26 Marca pisał do komitetu:

»Niechaj komitet rozstrzygnie pytanie, czy W. Księstwo już dosyć uczyniło, aby zadokumentować swój udział w powstaniu

narodowem albo czy też nadal ekspedycje mają być wysyłane w imieniu prowincyi.

Tymczasem postanowiono prowadzić dalej tworzenie trzech kolumn, które pod kierunkiem Taczanowskiego i oficerów francuskich miały się formować jako kolumny regularne. Oddział pod Taczanowskim też dnia 15 Kwietnia podsunął się na granicę i uzbroił, ale pod borem sławoszewskim Prusacy go otoczyli przyczem oddział rosypał się i porzucił broń. Nieszczęśliwszą była formacja pod oficerem francuskim. Dnia 24 Kwietnia Wolniewicz przeprowadził jeden oddział za pomocą przemytników. W sposób podobny udało się kilka transportów broni i inne przeprawy oddziałów. Dnia 28 Kwietnia kolumna Juncka stała gotowa do boju z Rosyanami, ale już dnia 29 na nie uderzono i rozproszono ją. Tak samo d. 8 Maja połączone kolumny Faucheux i Taczanowskiego. Rezultaty przedsięwzięcia kierowanego przez Działyńskiego zwichniono. Tymczasem dnia 28 Kwietnia przy rewizyi mieszkania Działyńskiego papiery odnoszące się do przedsięwzięcia dostały się w ręce policyi pruskiej. Uwięzienie i ucieczka bliższy udział biorących, przejście hr. Działyńskiego do kolumn powstańczych w Królestwie i wnet po tem wyjazd do Paryża, położyły koniec temu grupowaniu i kierunkowi przedsięwzięcia.

Czwarta epoka zaczyna się z tak zwanym komitetem wielkopolskim mniej więcej od r. 1863. Proklamacyą z pieczęcią tego wielkopolskiego komitetu z dnia 30 Maja 1863 znaleziono w kilku egzemplarzach u obż. Mittelstaedta. Też inne odkrycia naprowadzają na wniosek, że środki wspólne dawniejszego rządu wychodziły zwłaszcza od szlachty prowincyi, działającej pod firmą wspólną, ale przecież taki komitet rzeczywiście się nie ukonstytuował. Nie wykryto ani protokółów, ani posiedzeń, a nawet ani nazwisk tego komitetu, właśnie dla tego, iż z nim było zupełnie tak samo, jak z tak nazwanym komitetem Działyńskiego.

Tymczasem rezultaty tych związków były w ogóle tylko nader mało znaczne, ponieważ teraz czujność władz pruskich się wzmogła. W połowie Sierpnia przygotowano dwa oddziały w powiecie pleszewskim i gnieźnieńskim, z dnia 12 na 13 Sierpnia przecież pod Skorzęcinem pochwymano i rozproszono ich. Trzeci oddział podobno od Ostrowa szczęśliwie dostał się przez granicę. W Wrześniu i Październiku projektowanym oddziałom w dobrach Chłapowskiego przeszkodzono. Także transporta broni z tej strony już się nie udawały.

Piąty peryod wreszcie można datować mniej więcej od d. 1 Grudnia 1863. Pod nową firmą wydziału wykonawczego znaleziono proklamacyą z dnia 1 Grudnia 1863, napomykającą że pod nowym kierunkiem miano dalej próbować przeprowadzania.

Jako punktu pobocznego dotykam tu działania w prowincyi Pruskiej, która dotąd wprawdzie szła równolegle z temi ruchami, ale mniejsze posiadała środki a mianowicie w przeprowadzeniu ludzi bardzo mało miała powodzenia. Po wybuchu powstania w Warszawie w Lutym 1863. krząta się tu Demontowicz, który wedle znalezionej pisma z dnia 5. Lutego „mianuje radę mającą urządzić przygotowania do przechodzenia“, i pod którego kierunkiem nawet pułk strzelców płockich miał się sformować. Oddziałom mającym przejść w czasie od 5 do 9 Lutego, przeszkodzono aresztowaniem emisaryuszów i zabranie broni. D. 5 Kwietnia udał się sukkurs z Piątkowa, który przecież Rosyanie dnia 22 Kwietnia rozbili. Dnia 21 do 22 Kwietnia sformował się nowy oddział z przeszło 100 ludzi z borku Jozafatskiego, który przecież już nazajutrz rozbito, a z tym oddziałem kończy się z grubsza pomoc z tej strony.

Nieco skuteczniejszym zdaje się był transport broni na Królewiec w lecie r. 1863. zamówiony z Warszawy.

Jasna rzecz, że ós tych faktów historycznych leży w drugiej epoce, kiedy polska ludność a zwłaszcza szlachta pruskich prowincyi zapytała się musiała, jak zachować się trzeba względem powstania warszawskiego. Dotąd były dwa, trzy zasadnicze kierunki dla działania politycznego w emigracji, znowu inne w Królestwie Kongresowem, inne w Poznaniu. Jeżeli te kierunki w Lutym r. 1863. biorą udział w jednym przedsięwzięciu, jest to zjednoczenie się dla akcji, nie zaś w stronnictwo akcji. Jest to zjednoczenie rozmaitych opinii w nowo postawionem pytaniu, ale nie jest zlanie się całej ludności w jeden czerwony komitet lub stronnictwo czerwone. Takie pojmowanie przecież faktycznie jest nieprawdziwem, psychologicznie, moralnie i prawnie jest nieprawdziwszem. Takie pomieszanja powstają tylko przez zbytne czytanie gazet, przez powierzchowne tak zwane ocenianie polityczne takich rzeczy. Zwykle trzeba dopiero przewrócić narodową i polityczną stronę kwestyi, zanim polityczny zagorzałec na tem się pomiarkuje.

Zrobię to na chwilę w stosunkach blisko nas dotyczących. Czego nasi niemieccy rodacy w Szlezwicku i Holzacyi pod uciskiem duńskim doznali, wprawdzie porównać się nieda z rosyjskim uciskiem w Polsce, ale na chwilę przypuszczam, że rząd duński po dłuższym ucisku wpadł na myśl szaloną, aby rzekomy zapalny materyał rewolucyjny, młodzież niemiecką w nocej brance wylapać, oblec w mundur duńskich żołnierzy i wysłać do odległej kolonii, którąby można porównać z Kaukazem. Po krzyku oburzenia następuje powstanie. Rządy niemieckie nie mogą dać pomocy (a były przecież w tem położeniu w r. 1809). Mimo zakazu rządowego tworzą się przecież zbrojne oddziały z prowincyi pogranicznych. Konserwatywna szlachta krajowa, Rewentlowy, Rantzaui, wiążą się z szlachtą sąsiednią, ale też z liberalnemi żywiołami stronnictw Niemiec. Komitety stronnictw konstytucyjnych i demokratycznych, emigracya, nawet Hecker i Struve łączą się na polu walki, wielu z przyznaniem zamiarem walczenia za niemiecką jedność i wolność.

Cóżby więc powiedział świat europejski o postępowaniu sądowem w którym oskarżenie tak argumentuje: Stronnictwa dotąd więcej umiarkowane zrzućły maskę, konserwatyści, liberały, demokraci — wszyscy się zjednoczyli w jedno stronnictwo akcji pod wodzą czerwonych, za którymi o krok tylko jeden inni zdążyli. Rewolucyjny związek tworzy teraz jedną całość, której intencya ztąd wynika, czego Hecker i Struve da-

wniej żądali. Korespondencje z lat 1848 i 1849, cała przydana prasa emigracyjna nie pozwalają wątpić o intencji ogólnej zbudowania jednolitej rzeczy pospolitej niemieckiej. Jakby brzmiała polityczna uchwała oskarżenia wedle tych wywodów stronnicych, tego umyślnie tu nie wykażę.

Rażąca pomyłka w całym tem pojmowaniu na tem polega, że stronnictwa przedtem rozumiejące i projektujące biorą za stronnictwa później działające. Każda nowa gruntowna zmiana głównego pytania tworzy przecież właśnie nowe stronnictwa, nie będące identycznymi z dawnymi, ale owszem powstającymi z ich pomieszaniami, zjednoczenia i rozłączenia przez nową sytuacyą. Wszelka historia stronnictw w państwie, wszelki ruch państwowy, wszelka historia europejska polega na tej prostej prawdzie, na której tylko wtedy się niepoznajemy, kiedy zamiast ludzi rzeczywistych i czyny ich śledzić, gonimy zawsze tylko za tendencjami. Ostatniem przecież miejscem na którym coś podobnego dzieć się winno, ostatniem takim miejscem powinny być z pewnością szranki sądowe.

Fakta zanotowane tu króciutko stały się głównym przedmiotem rozpraw szczegółowych i przyjęcia dowodów w sprawie 129 obżalowanych, a z tych rozpraw konieczne musiałyby się wykazać.

II. przedmiotowa istota czynu oskarżenia o zdradę stanu. gdyby takowa rzeczywiście istniała. Wprawdzie nasamprzód mogłaby powstać wątpliwość, czy tu w ogóle można mówić o jednym przedsięwzięciu. Czy nie każda wyprawa i transport broni przez granicę, każda z tem związek mająca pomoc i zmowa przedstawia się jako istota czynu osobnego oskarżenia. Uchwała oskarżenia w takim razie musiałaby brzmieć zupełnie odmiennie. Ale rzeczywiście wspólne działanie tu obżalowanych przedstawia się jako spólna akcja, jako jedno przedsięwzięcie, jeżeli się po prostu trzymamy tego, co jest faktycznem: miała miejsce kooperacya z powstaniem wybuchem w Królestwie Polskiem d. 22 Stycznia po części przez udział osobisty w walce, po części przez zbieranie i zbrojenie wojsk, dostawę broni i składki pieniężne. Jest to spólny kraj tworzący w całości przedsięwzięcie, o którego karygodności wedle praw rosyjskich, przed sądami rosyjskimi, na ziemi rosyjskiej, nikt nie wątpi.

Ale to przedsięwzięcie zupełnie jest obce prawom pruskim o zdradzie stanu, które jak wszystkie prawa o zbrodniach stanu w znaczeniu ściślejszem przeznaczone są tylko dla obrony pruskiego majestatu państwa, — których opaczne tłómaczenie na korzyść mocarstwa obcego, choćby ściśle zaprzyjaźnionego, sprzeciwiałoby się prawu, honorowi i samodzielności Prus. Każde państwo żrętkoby się swej samodzielności i powagi, gdyby prawo swoje o zdradzie stanu chciało rozszerzyć na inne państwo, gdyby najświętszą sankcyą swego całego stanu prawnego, leżącą w prawie o zdradzie stanu, na jakikolwiek chciało rozciągnąć związek, nie będący własnem państwem. Wprawdzie ścisły związek dwojga państw może spowodować władzę państwa gwoi własnemu interesowi pod karę podciągnąć gwałtowne napady na państwo przyjazne, jak się to stało w § 78 naszego kodeksu karnego. Ale kodeks nasz ograniczył ściśle tę istotę czynu. Pod karę podciągnięto tylko:

1) nieprzyjazne napaści na państwa niemieckie.

2) nieprzyjazne napaści na państwa inne, w których wedle traktatów publikowanych lub praw wzajemność zagwarantowano.

Rosya nie należy do tych państw. Ale w tych przypadkach gdzie wzajemność kary zagwarantowano, przecież napaść na państwo przyjazne jest przekroczeniem od zdrady stanu zgoła różnem stanowiskiem, nazwą, charakterem i karą, które prawodawca wyraźnie mianuje czynem nieprzyjaznym przeciw państwom przyjaznym, które odróżnia od zdrady stanu, a nawet wyraźnie przeciwstawia zdradzie stanu. (§ 78 cit.)

Cała walka rewolucyjna w Królestwie Polskiem jest więc wypadkiem zupełnie obcym prawu pruskiemu karnemu i pruskiemu sądowi karnemu. Nie jest ona ani zdradą stanu ani czynnością nieprzyjazną względem państw przyjaznych, ale tylko czynnością »obojętną« dla pruskich praw i pruskich sądów. Jeżeli zatem przedsięwzięcie główne, około którego akt oskarżenia się obraca, jest wypadkiem obcym, są więc obce też naturalnie i przygotowania i środki do niego wybrane, o ile z innych punktów widzenia nie są karygodne.

Królestwo Polskie.

Ostsee Zeitung pisze pod d. 4 z nadgraniczy polskiej: Ściąganie zaległych procentów i podatków od roku 1863 znajduje opór w chłopach podolskich, który tylko za pomocą wojska może być przełamany. W powiecie łatycheńskim chłopci formalnie się zbuntowali w Październiku, 6 gmin uzbroiwszy się w widły, cepy i kosy schroniło się do boru i tam się oszańcowało. Na chłopów uderzyło wojsko i rozpedziło. Co się z chłopami stało, niemasz bliższych wiadomości.

— Moskowskija Wiedomosti powtarzając z wielką swą pociechą za Wandererem, że widzenie się w Nicei pozostało bez innego skutku dla Polaków jak wyznaczenie 25 fr. miesięcznie zapomogi emigrantom we Francyi, że Rosya nie przyjęła na siebie żadnego zobowiązania się, któreby tamowało wolność jej działania w sprawie polskiej, wracając do swego ulubionego tematu; jak wielce by się ten mylił, coby mniemał, że sprawa polska rozwiązana została. Jakkolwiek — uważa ten dziennik — dzielą się Polacy na wiele stronnictw z różnemi odcieniami, jakkolwiek jedni chcą jeszcze walczyć z orężem w ręku, a drudzy przenoszą walkę na pole ducha, ani ci ni owi jednak nie stracili nadziei, nawet więźniowie berlińscy, którzy twierdzą, że walkę z Prusami i Austryą uważają za niemożliwą, a pełni są otuchy, że Rosyi podolają.

Gdy książę Sapieha zaleca sprzymierzenie się z siłami społecznymi w Europie, które stojąc po za obrębem rządów, mogłyby je w danym razie popchnąć do działania za Polską, zakłada się w Rzymie pod kierownictwem księdza Semeneńki polskie seminaryum rzymsko-katolickie, a utworzone w Paryżu zgromadzenie duchowieństwa zamyśla o czemś podobnem. Takie to siły popierane działaniem prasy europejskiej, groma-

dzą się przeciw Rosyi. Lecz mniemać nie należy, by Polacy w kraju zostali wyrzekli się zamiaru odbudowania Polski w dawnych granicach.

»Przysłuchajcie się — powiadają Mosk. Wied. — rozmowom kół towarzyskich polskich w Wilnie, w Kijowie, w Odesie, a przekonacie się, że się tam wcale nie wyrzekli żadnej z dawnych nadziei; przeciwnie ożywiają się one obecnie coraz bardziej. Rzeczywiście nie wesołe wiadomości otrzymujemy z kraju zachodniego. W południowo-zachodniej Rosyi zasiewa się duch głębokiej nieufności wzajemnej między tamecznymi władzami i ludnością włościańską. Miejscami, jak opowiadają naoczni świadkowie, nieufność ta przechodzi w otwarty opór prawnym wymaganiom; włościanie niechęć oddawać broni, którą otrzymali podczas zeszłorocznego buntu, uchodzą do lasów i nawet zamysławiają o zupełnem przesiedleniu się z Rosyi.

Prawosławne duchowieństwo, które jest najsilniejszą podporą narodowości rosyjskiej w kraju zachodnim, spotyka nieraz przeszkody tam, gdzieby mogło się spodziewać pomocy i podtrzymania. Jakże nie mają się cieszyć wrogowie Rosyi z takiego obrotu rzeczy, który paraliżuje i rozdziela jej siły.

Też same Wiedomości uważają za niezbędne współdziałanie całego narodu moskiewskiego do wynarodowienia Polski, gdyż »jezeli by same środki wojenno-policyjne, wystósowane ku zgniebieniu narodowości polskiej, zdołały zapewnić panowanie Rosyi w Polsce i uchronić na zawsze zachodni kraj od roszczeń tej ostatniej, cel ten dawnoby już osiągnięty został, gdyż i w dawnych czasach nie brakowało w życiu energicznych środków tego rodzaju. Bezskuteczność ich wszakże jaka się w czynnie wykazała, najmocniej nas przekonywa, że nadal główne nadzieje oprzeć należy na siłach moralnych, na duchu, w jakim działać będą władze celem podniesienia tych sił i krzewienie ich w społeczności rosyjskiej.«

Wiedomości, co to jeszcze tak niedawno wołały na społeczność moskiewską, usiłując rozbudzić w niej życie, do czynności samodzielnej popchnąć, zdają się tracić nadzieję, by to było możliwem, gdyż znowu wracają do władz, każąc im nie tylko już moskwici Polaków, ale i samych Moskali.

— Czas otrzymuje ztąd list z d. 28 Listop. tej treści:

Zniesienie klasztorów nastąpiło w nocy z rozwinięciem sił wojskowych. O godzinie 8 wieczorem obstawiono wojskiem wszystkie klasztory, u każdej celi dano żołnierza z bronią, następnie zwołano wszystkich zakonników do refektarza i tam odczytano wyrok znoszący klasztor dotychczas na zawsze z wyliczeniem zarzutów, jakie się znaleźć podobalo. Po odczytaniu tego aktu kazano zakonnikom wsiąść na kibitki, pozwoleńszy zabrać tylko bieliznę i brewiarze, a żadnej zresztą kapłańskiej odzieży, ani komży, stuły, żadnych przyborów kościelnych, ani mszału; starszych umieszczono w omnibusach i pod silną eskortą wywieziono wszystkich na Pragę. Kapucyni, Bernardyni, Reformaci, Dominikanie, Franciszkanie, Karmelici, Augustianie, Trynitarze (utrzymujący dom obłąkanych), Misyonarze, a z tych ostatnich zostawiono przy kościele Świętego Krzyża siedmiu księży mszalnych i dziesięciu kleryków, przy innych kościołach po dwóch zakonników, gdyż Sakramenta są jeszcze po kościołach, lecz po wywiezieniu Sakramentów pozostali zakonnicy będą także wygnani. Wszystkie cele zapieczętowano, kościoły pozostały bez służby Bożej. W mieście był nazajutrz rano płacz głośny po kościołach klęczało i leżało krzyżem wiele osób. Kapucynów wywożą do Zakrocymia, wielu innym pozwolono przywdziać suknie świeckie, sekularyzować się lub wyjeżdżać za granicę, obiecując dać im raz na zawsze odczepnego po sto rubli. Nie miano względu na chorych, bo i takich wywożono. Dziś wszyscy biegną na Pragę żegnać wygnańców. Z Pragi wywieziono zaraz około 600 księży, z tych 200 za granicę, wielką liczbę koleją do Petersburga. Bóg wie dokąd ztamtąd. Rozkaz ten został przywieziony przez Milutyna i w tej jeszcze godzinie wykonany. Potrzeba pewnie księży na

Sybirze i w głębokich guberniach Rosyi, bo kiedy Jan Kanty Wołowski zachorował i podał »na piśmie« prośbę o księdza katolickiego, to zanim ta prośba przeszła drogi sobie naznaczone, i nim ksiądz przyjechał, już było parę dni po pogrzebie. Inny rodak w tem samem mieście osadzony, wypowiadał się konając przed swoim towarzyszem wygnania, człowiekiem świeckim.

Mówią, że branka nastąpi w Styczniu i że chłopci będą wolni od służby wojskowej.

Francya.

Paryż 4 Grudnia. — Na porządku dziennym dziś niemasz polityki francuskiej. Dzienniki francuskie zajmują się tylko dzisiaj klęską Schmerlinga poniesioną w skutek przyjęcia art. 13 w adresie co do stanu oblężenia w Galicyi i ukazem moskiewskim co do zniesienia klasztorów w Polsce, gdzie wkrótce pozostaną tylko klasztory i zakonnicy na żołdzie moskiewskim. Dziś dzienniki tylko łatają próżnią polityczną takimi wiadomościami i psyt!

— Oficjalne dzienniki otrzymały nakaz, aby się nie opierały w swych artykułach planom aneksacyjnym, które Prusom przypisują. — Artykuł w dzisiejszej Patrie okazuje, jak rząd francuski chce mieć tłumaczone postępowanie swoje. Ponieważ Prusy oświadczyły się na londyńskiej konferencji za zapytaniem ludności w księstwach, aby sobie powszechną zgodę zabezpieczyć, przeto powinni pozostawić mieszkańców w północnym Szlezwiku jako przywiązanych do Danii, przy tem królestwie. Pod tym warunkiem nie miałyby Francya nic do nadmienia przeciw wcieleniu księstw nadelbiańskich do Prus.

Mówią tu, że wkrótce ogłoszone zostaną nowe dokumenta, jak ogłosił podobne Morning Post w ciągu lata, a mianowicie co do stosunków państw północnych między sobą i do Francyi. Zareczają, że prasa angielska te dokumenta udzieli publiczności.

— Henri Martin znakomity dziejopisarz w duchu liberalnym ciężko zapadł na zdrowiu.

— Dziś ukończył się proces trzynastu. Wyrok ogłoszony zostanie w przyszłą środę. Ciekawość wielka. Pierwsze znakomitości paryskiej wymowy przemawiały w obronie oskarżonych, jak Berryer, Dufaure, Marie, Jules, Favre, Cremieux, Senard, Desmarest, Hebert, Grevy, Didier, Arago Emanuel itd. Ich głosy doszły aż do najodleglejszych zakątków, a hasło ich: Strzeżcie praw swoich! Dzienniki zapowiadają polemikę po ogłoszeniu wyroku.

Anglia.

Londyn, 3 Grudnia. — Daily News przypomina mowę, w której lord Palmerstron w d. 26 Maja 1864 natrącił o stanowisku Anglii do kwestyi polskiej i wartości traktatu wiedeńskiego dla narodowości polskiej, i mówi o niej: prorocy przepowiadający zmiany powietrza byli dawniej dotąd szczęśliwi, ale prorocy polityczni, choćby przesowie ministrowi i 50 lat doświadczali, diable się pomylił. Najlepszym jest komentarzem wyrzeczonych w Maju nadziei przez Palmerstona mowa Berga do zakonników i nakaz obywatelom polskim aby podpisali adres do cesarza o wcielenie królestwa do imperium moskiewskiego. Niechno się oprą Bergowi obywatele polscy, a wnet im przypomni klimat łagodny Syberii. Jakże atoli pogodzić to wcielenie Kongresówki do Moskwy, z dyplomatyczną obroną traktatu wiedeńskiego i gwarancją polskiej narodowości. Dosyć jest liberalistów angielskich, poczytujących za szczęście podobne wcielenie do imperium moskiewskiego, gdzie rządzi dobry i łaskawy monarcha, wedle świadectwa lorda Napiera i zapowiada lepsze czasy. Lepsze czasy atoli nie przychodzą, a mowa cara Aleksandra po ustaniu powstania bardzo przypomina mowę Mikołaja powiedzianą po przytłumieniu powstania w roku 1831. Dziś jak wówczas obchodzono się z Polską jak z krajem zawojowanym i odrzucano prawo powoływania się na traktat wiedeński.

DYREKCJA GŁÓWNA Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Na skutek wniesionych żądań o wystawienie i wydanie duplikatów w miejsce skradzionych, zniszczonych lub zatraconych Listów Zastawnych i kuponów a mianowicie:

1° Listów Zastawnych III. Okresu 1ej Seryi.

Litt. A.

na Złp. 20,000 czyli Rsr. 3000.

- Nr. 2401. z 8 kuponami od włącznie 2go półrocza 1864 r. do włącznie lgo półrocza 1863 r.
Nr. 2950. z 9 kuponami od włącznie lgo półrocza 1864 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 5789. z 8 kuponami od włącznie 2go półrocza 1864 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. B.

na Złp. 5000 czyli Rsr. 750.

- Nr. 16,486. z 11 kuponami od włącznie lgo półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 27,917. z 10 kuponami od włącznie 2go półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. C.

na Złp. 1000 czyli Rsr. 150.

- Nr. 31,383. z 10 kuponami od włącznie 2go półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 32,039. z 9 kuponami od włącznie lgo półrocza 1864 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 36,782. z 11 kuponami od włącznie lgo półrocza 1863 do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 37,443. z 10 kuponami od włącznie 2go półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 42,945. z 12 kuponami od włącznie 2go półrocza 1862 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 43,034. bez kuponów.
Nr. 43,036. bez kuponów.
Nr. 43,037. bez kuponów.
Nr. 45,098. z 12 kuponami od włącznie 2go półrocza 1862 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 53,061. z 10 kuponami od włącznie 2go półrocza 1863 do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 53,623. z 11 kuponami od włącznie lgo półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 59,921. z 9 kuponami od włącznie lgo półrocza 1864 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 60,900. z 10 kuponami od włącznie 2go półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 65,215. z 10 kuponami od włącznie 2go półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.

- Nr. 72,776. z 2 kuponami z półrocza 2go 1860 i lgo 1861 r.
Nr. 82,699. z 12 kuponami od włącznie 2go półrocza 1862 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 84,720. z 10 kuponami od włącznie 2go półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. D.

na Złp. 500 czyli Rsr. 75.

- Nr. 90,507. z 12 kuponami od włącznie 2go półrocza 1862 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 90,580. z 10 kuponami od włącznie 2go półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 91,768. z 12 kuponami od włącznie 2go półrocza 1862 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 93,236. z 11 kuponami od włącznie lgo półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 95,791. z 6 kuponami od włącznie 2go półrocza 1865 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.
Nr. 96,359. z 10 kuponami od włącznie 2go półrocza 1863 r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. E.

na Złp. 200 czyli Rsr. 30.

Nr. 125,005. } z 11 kuponami od włącznie lgo
Nr. 127,779. } półrocza 1863 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

2° Listów Zastawnych III. Okresu 2. Seryi.

Litt. B.

Rsr. 750.

Nr. 203,305. z 11 kuponami od włącznie lgo
półrocza 1863 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

Nr. 204,564. z 10 kuponami od włącznie 2go
półrocza 1863 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

Nr. 209,323. z 11 kuponami od włącznie lgo
półrocza 1863 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

Nr. 211,329. z 9 kuponami od włącznie lgo pół-
rocza 1864 r. do włącznie lgo pół-
rocza 1868 r.

Litt. C.

Rsr. 150.

Nr. 215,161. bez kuponów.

Nr. 215,249. z 10 kuponami od włącznie 2go
półrocza 1863 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

Nr. 221,245. bez kuponów.

Nr. 227,164. z 11 kuponami to jest z kuponem
z półrocza 2go 1862 r. i od włą-
cznie 2go półrocza 1863 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Nr. 230,133. z 11 kuponami od włącznie lgo
półrocza 1863 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

Litt. D.

Rsr. 75.

Nr. 256,386. z 8 kuponami od włącznie 2go pół-
rocza 1864 r. do włącznie lgo pół-
rocza 1868 r.

Nr. 256,595. } z 10 kuponami od włącznie 2go
Nr. 258,075. } półrocza 1863 r. do lgo półrocza
1868 r.

Nr. 258,423. z 11 kuponami to jest z kuponem
2go półrocza 1862 r. i od włącznie
2go półrocza 1863 r. do włącznie
lgo półrocza 1868 r.

Nr. 258,533. z 12 kuponami to jest z kuponem
z półrocza lgo 1862 r. i od włą-
cznie lgo półrocza 1863 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Nr. 258,535. z 13 kuponami od włącznie lgo
półrocza 1862 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

Nr. 261,963. z 12 kuponami od włącznie 2go
półrocza 1862 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

Nr. 263,307. z 10 kuponami od włącznie 2go
półrocza 1863 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

Litt. E.

Rsr. 30.

Nr. 281,453. z 10 kuponami od włącznie 2go
półrocza 1863 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

Nr. 284,356. } z 11 kuponami od włącznie lgo
Nr. 290,228. } półrocza 1863 r. do włącznie lgo
półrocza 1868 r.

3. Kuponów

od Listów Zastawnych III. Okresu Seryi 1.

Litt. A. Nr. 3909. 3158. kupony na 8 półroczy
od włącznie 2go półrocza 1864 r. do
włącznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. B. Nr. 7462. 7856. 8424. 10,720. 11,107.
11,260. 13,404. 14,015. kupony na 8
półroczy od włącznie 2go półrocza 1864
r. do włącznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. B. Nr. 15,564. kupony na 9 półroczy od
włącznie lgo półrocza 1864 do włącznie
lgo półrocza 1868 r.

Litt. B. Nr. 17,053. 17,532. 17,623. 21,814.
23,308. 23,314. 27,706. 29,452. 29,453.
29,454. 29,455. 29,462. 29,464. 139,457.
kupony na 8 półroczy od włącznie 2go
półrocza 1864 r. do włącznie lgo pół-
rocza 1868 r.

Litt. C. Nr. 34,723. kupony na 12 półroczy od

włącznie 2go półrocza 1862 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. C. Nr. 58,765. kupony na 10 półroczy od
włącznie 2go półrocza 1863 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. C. Nr. 74,634. kupony na 11 półroczy to
jest kupon z półrocza 2go 1862 r. i od
włącznie 2go półrocza 1863 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. E. Nr. 116,368. 116,431. 122,387. 122,389.
kupony na 9 półroczy od włącznie lgo
półrocza 1864 r. do włącznie lgo pół-
rocza 1868 r.

4. Kuponów

Od Listów Zastawnych III. Okresu Seryi 2.

Litt. B. Nr. 203,489. kupony na 11 półroczy od
włącznie lgo półrocza 1863 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. B. Nr. 204,388. 209,970. kupony na 8 pół-
roczy od włącznie 2go półrocza 1864 r.
do włącznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. C. Nr. 216,019. kupony na 8 półroczy od
włącznie 2go półrocza 1864 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. C. Nr. 216,219. kupony na 11 półroczy to
jest kupon z półrocza 2go 1862 r. i od
włącznie 2go półrocza 1863 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. C. Nr. 225,519. kupony na 8 półroczy od
włącznie 2go półrocza 1864 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. C. Nr. 225,917. kupony na 11 półroczy od
włącznie lgo półrocza 1863 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. C. Nr. 228,183. 230,008. 230,356. 230,478.
kupony na 8 półroczy od włącznie 2go
półrocza 1864 r. do włącznie lgo pół-
rocza 1868 r.

Litt. D. Nr. 258,531. kupony na 2 półrocza to
jest 1sze 1862 r. i 2gie półrocze 1862 r.

Litt. D. Nr. 262,539. kupony na 8 półroczy od
włącznie 2go półrocza 1864 r. do włą-
cznie lgo półrocza 1868 r.

Litt. E. Nr. 285,989. 285,990. kupony na 8 pół-
roczy od włącznie 2go półrocza 1864 r.
do włącznie lgo półrocza 1868 r.

Dyrekcja Główna w wykonaniu Art. 124. i na-
stępnych Prawa z d. 1/13. Czerwca 1825 r. § 213.
i następnych Prawa z d. 2/14. Marca 1826 r.,
oraz Art. 48. Prawa z d. 28. Czerwca (10. Lipca)
1860 r., zwoła niniejszem każdego posiadają-
cego którykolwiek z Listów Zastawnych lub
kuponów wyżej wymienionych, aby się z tak-
wym zgłosił do Dyrekcyi Głównej Towarzystwa
Kredytowego Ziemińskiego w Warszawie, przed
upływem roku jednego licząc od dnia dzisiejsze-
go, te bowiem z rzeczonych Listów Zastawnych
i kuponów z którymi się w oznaczonym prze-
ciagu czasu nie zgłoszono, za nie mające żadnej
wartości ogłoszone zostaną, a w ich miejsce
duplikaty stronom interesowanym wydane będą.

Jeżeli zaś posiadacz zakwestyonowanego Li-
stu Zastawnego lub kuponu, zgłosi się z nim do
Dyrekcji Głównej i poszukującemu własności
tego Listu lub kuponu zaprzeczy, to Dyrekcyja
Główna okazany List lub kupon zatrzyma,
okazicielowi wyda świadectwo zatrzymania,
i o tem poszkodowanego zawiadomi przez
Woznego Sądowego. W ciągu sześciu miesięcy
od daty takiego zawiadomienia, żądający wy-
dania duplikatu winien złożyć Dyrekcyi Głó-
wnej dowód wydanego pozwu do Sądu Cywilne-
go i opłaconego wpisu lub skargi do Sądu Kar-
nego, a wyrok stanowczy i ostateczny lub pra-
womocny złożyć Dyrekcyi Głównej w lat trzy
po tem zawiadomieniu, jeśli sprawa wytoczona
została na drodze cywilnej, a w lat pięć jeżeli
poszła na drogę karną. Sprawy cywilne tego
rodzaju będą sądzone z Rejestru terminów skró-
conych, a wpis przez powoda opłacony, może
być przez pozwanego podniesionym.

Po upływie powyżej oznaczonych terminów,
jeżeli wzmiankowane dowody nie będą złożone,
spór uważać się będzie za niebyły, a Dyrekcyja
Główna przywróci obieg zakwestyonowanym Li-
stom lub kuponom.

W Warszawie, dnia 5/17. Października 1864.

Prezes Rzeczywisty Radzca Stanu

Trzetrzewiński. Pisarz **Iłycki.****Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.**

Zgromadzenie dnia 7. Grudnia 1864.

Zyto (wępel po 25 szefli) cokolwiek sła-
biej. Wypowiedziano 25 wępli. Na Grudzień
28⁵/₈ list. i pien., na Grudzień Styczeń 1865
28⁵/₈ list. i pien., na Styczeń Luty 29¹/₁₂ list.
29 pien., na Luty Marzec —, na Marzec Kwie-
cień —, na wiosnę 30¹/₃ list. 1/4 pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa)
spada. Wypowiedziano 27,000 kwart. Na Gru-
dzień 11⁵/₆ pl. i list., na Styczeń 1865 11²³/₂₄
list. 11¹/₁₂ pien., na Luty 12¹/₈ list. 1/12 pien.,
na Marzec 12¹/₃ list. 1/4 pien., na Kwiecień 12¹/₂
list. 5/12 pien., na Maj 12²/₃ pien. i list.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 6. Grudnia.

Pszenica 46—55 tal.

Zyto na Grudzień i Styczeń 33¹/₄ tal., na
wiosnę 34¹/₈ tal., na Maj Czerwiec 35 tal.

Jęczmień wielki i mały 27—32 tal.

Owies na Grudzień 21 tal.

Groch do gotowania 43—50 tal.

Groch na pastwę 43—50 tal.

Olój rzepiowy na Grudzień i Grudzień Sty-
czeń 11¹/₁₂—23²¹/₂₄—11¹/₁₂ tal., na Styczeń Luty
12¹/₁₂—1¹/₈—1¹/₁₂ tal., na Kwiecień Maj 12¹/₂₄
do 19²⁴/₂₄ tal.

Olój lniany 12³/₄ tal.

Okowita na Grudzień i Grudzień Styczeń
12⁵/₆—11¹/₁₂—5⁵/₈ tal., na Styczeń Luty 12¹/₁₁
tal., na Luty Marzec 13¹/₆ tal., na Kwiecień
Maj 13¹/₁₂—2³/₃—1¹/₁₂ tal., na Maj Czerwiec 13⁵/₆
do 7⁵/₈—5⁵/₈ tal., na Czerwiec Lipiec 14¹/₆—1¹/₄
do 1¹/₆ tal.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 6. Grudnia 1864.	Sto- pa pCt.	Na pr. kuran	
		papie- rami.	gotowi- zną.
Pożyczka rządowa dobrowolna.	4 ¹ / ₂	—	101 ¹ / ₄
„ z roku 1859.	4 ¹ / ₂	—	105 ¹ / ₂
„ z roku 1856.	4 ¹ / ₂	—	101 ¹ / ₂
„ z roku 1853.	4	—	97
Oblig. długu skarbowego	3 ¹ / ₂	—	90 ³ / ₄
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3 ¹ / ₂	—	83 ³ / ₄
dito miasta Berlina.	4 ¹ / ₂	102 ¹ / ₄	—
dito „	3 ¹ / ₂	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 ¹ / ₂	—	36 ¹ / ₂
dito „	4	—	98 ¹ / ₄
dito Pruss Wschodnich	3 ¹ / ₂	83 ³ / ₄	—
dito Pomorskie	3 ¹ / ₂	—	86 ⁵ / ₈
dito „	4	—	98
dito W. X. Poznańskiego	4	—	—
dito W. X. Poznańskiego	3 ¹ / ₂	—	—
dito W. X. Poza. (nowe).	4	—	94 ³ / ₄
dito Szląskie	3 ¹ / ₂	—	91 ¹ / ₄
dito Pruss Zachodnich	3 ¹ / ₂	—	83 ¹ / ₄
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	94 ⁵ / ₈
Obligacje miejskie II. Em. Pozn.	4	—	—
Obligacje prowincyalne Poznańskie	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego	—	—	98 ¹ / ₂
Louisdory	—	—	110 ⁵ / ₈
Akeye kolei żelazn. Starogr. Pozn.	4	—	98

CENY TARGOWEdnia 7. Grudnia.
1864 r.

w mieście Poznaniu.

		od		do	
		tal.	sg. fn.	tal.	sg. fn.
Pszenicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	—	—	2	2 6
Pszenicy średniej.	1	22	6	1	25 —
Pszenicy ordynaryjnej	1	17	6	1	20 —
Zyta przedniego, szefel	1	7	—	1	9 —
Zyta lżejszego	1	5	6	1	6 —
Jęczmienia dużego, szefel	1	5	—	1	10 —
Jęczmienia małego	1	2	6	1	5 —
Owsa, szefel.	—	23	—	—	24 —
Grochu do gotowania, szefel	1	21	3	1	23 3
Grochu na pastwę	1	16	3	1	18 9
Rzep zimowy	—	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—
Tatarki, szefel	1	2	6	1	5 —
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	10	—	—	11 —
Masła, garniec	2	12	6	2	22 6
Siana, centnar	—	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—	—
Oleju rzepiowego, cent po 100 fn.	—	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

Tal. Sgr. F. do Tal. Sgr. F.
Dnia 6. Grudnia . . . . . 11 20 — do 11 25 —
„ 7. „ . . . . . 11 18 9 „ 11 22 6

Kommissya do ustanowienia ceny spiryтусu.